

STANOWISKO ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW WS. PROJEKTU NOWELIZACJI USTAWY O VAT WDRAŻAJĄCEJ PAKIET DYREKTYW VAT E-COMMERCE

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców od dłuższego już czasu zwraca uwagę na problem związany z nierównymi warunkami konkurencji pomiędzy funkcjonującymi w Polsce platformami e-commerce. W obliczu rosnącego znaczenia handlu online, wynikającego z ogólnych trendów i dodatkowo wzmocnionego pandemią koronawirusa, rozdzwięk pomiędzy warunkami działania platform polskich i chińskich staje się coraz bardziej widoczny. Zarówno rozbudowany system subsydiowania eksportu, jak i nieuczciwe praktyki stosowane systemowo przez azjatyckie platformy (zaniżanie deklarowanej wartości przesyłek, oznaczanie przesyłek jako „prezenty”, w końcu oznaczanie przesyłek paczkowych jako przesyłki listowe) powodują, że są one w stanie oferować towary po bardzo niskich cenach. Jednocześnie, konsumenci nabywający towary za ich pośrednictwem nie są w praktyce chronieni. Na bieżącej sytuacji tracą zatem zarówno rodzime platformy, jak i konsumenci. Co więcej, stratny jest również Skarb Państwa – według dostępnych szacunków, nieuczciwe praktyki stosowane przez azjatyckie platformy generują ubytek w budżecie rządu 2 miliardów złotych rocznie.

Jednym z celów implementowanego pakietu dyrektyw, a zatem również i opiniowanego projektu ustawy, jest wyeliminowanie nadużyć w zakresie obchodzenia systemu poboru podatku VAT przez platformy spoza Unii Europejskiej. Cel ten należy ocenić generalnie pozytywnie, jednocześnie pragniemy podkreślić, że jest to jedynie element szerszego krajobrazu regulacyjnego wpływającego na brak równych warunków funkcjonowania na rynku e-commerce. Co najmniej równie pilne jest wprowadzenie rozwiązań w zakresie poboru należnych ceł, czy egzekucji przepisów konsumenckich. Przedstawiony projekt ustawy należy zatem pojmować jako jeden z pierwszych kroków w ramach wyrównywania warunków konkurencji – zadanie to z pewnością nie jest jeszcze zrealizowane.

Co więcej, zwracamy uwagę na fakt, że niektóre z proponowanych w projekcie rozwiązań w istocie stanowią dodatkowe obciążenia dla krajowych platform – szczegółowe uwagi w ich zakresie przedstawiamy poniżej.

Pierwszym z przykładów niepotrzebnej nadregulacji przewidzianej przez projektodawcę jest wprowadzenie obowiązku wystawiania przez platformy e-commerce faktur sprzedażowych na potrzeby sprzedaży towarów na rzecz konsumentów. Należy podkreślić, że jest to propozycja wykraczająca poza zakres regulacji przewidziany w pakiecie e-commerce VAT. Dyrektywy stanowią bowiem o obowiązku fakturowania dla platform pośredniczących ograniczonym do niektórych transakcji B2B oraz transakcji zawieranych z konsumentami wyłącznie w przypadku, gdy platforma nie zostanie zarejestrowana we wspólnotowym systemie VAT - One Stop Shop. Dyrektywy przewidują jedynie możliwość poszerzenia tego obowiązku przez państwa członkowskie – polski projektodawca zdecydował się z tej możliwości

skorzystać. W naszym przekonaniu jest to podejście niesłuszne. Zgodnie bowiem z zasadą EU+0, stanowiącą jeden z podstawowych postulatów ZPP, wszelkiego rodzaju wymogi i restrykcje wynikające z przepisów dyrektyw unijnych powinny być implementowane do polskiego porządku prawnego w formule niewykraczającej poza ustanowione w nich minimum. Innymi słowy, implementacja dyrektyw nie powinna być dla przedsiębiorców dokuczliwa w stopniu wyższym niż minimalny możliwy.

Zaproponowane przepisy zdecydowanie nie realizują tego założenia. Co więcej, mogą one prowadzić do szeregu problemów praktycznych. Obawiamy się bowiem, że konsumenci – widząc fakturę wystawioną przez platformę e-commerce – mogą błędnie zakładać, że to platforma jest faktycznym sprzedawcą. Mechanizm fikcji prawnej, o której pisze projektodawca w uzasadnieniu do projektu, może okazać się niezrozumiały dla znacznej części konsumentów, którzy widząc na fakturze sprzedażowej adres i nazwę platformy mogą zacząć kierować ewentualne roszczenia do tej właśnie platformy, a nie do faktycznego sprzedawcy towaru. Dodatkowo, wprowadzenie tego rodzaju nowego wymogu opartego na wspomnianej fikcji prawnej, będzie wiązało się z koniecznością zbudowania przez platformy od podstaw nowych rozwiązań technologicznych, co – w świetle terminu transpozycji dyrektyw – może okazać się trudne do zrealizowania w tak krótkim czasie.

Uzupełniająco, pragniemy zwrócić uwagę na konieczność zaadresowania kwestii fiskalizacji sprzedaży, w przypadku których platformy stawałyby się na gruncie projektu podatnikiem z tytułu transakcji realizowanych przez podmioty trzecie. Uważamy, że tego rodzaju sprzedaż powinna zostać całkowicie wyłączona z obowiązku fiskalizacji. Jest to szczególnie istotne z uwagi na fakt, iż te transakcje nie będą mieściły się w zakresie zwolnienia obowiązującego w tej chwili dla sprzedaży wysyłkowej. Brak adekwatnej regulacji spowoduje zatem istotne problemy techniczne, stanowiące dodatkowe obciążenie dla platform. Z punktu widzenia statusu platformy jako podatnika VAT istotna jest też możliwość wytrącania kwoty podatku wynikającej z transakcji z kont dostawców. Należy bowiem pamiętać, że co do zasady całość zapłaty za transakcję przekazywana jest właśnie na konto (ew. konto wirtualne) dostawcy bazowego. Tym samym, kwota VAT nie trafia na rachunek platformy, która ma stać się podatnikiem tego podatku. Jeśli opisywana przez nas możliwość nie będzie zatem przewidziana w przepisach, z zasady neutralny podatek VAT stanie się dla platform e-commerce faktycznym kosztem prowadzenia działalności.

Jako istotny obszar zidentyfikowaliśmy również kwestię momentu, w którym kwota podatku VAT ma być pokazana kupującemu. Treść uzasadnienia do projektu ustawy sugeruje, że kwota VAT (w przypadku towaru podlegającego e-commerce VAT) powinna być pokazana jeszcze przed dokonaniem zapłaty. Tymczasem w praktyce, możliwość zaklasyfikowania danej transakcji jako podlegającej (bądź nie) pakietowi, pojawi się dopiero na etapie dokonania zakupu, w momencie w którym kupujący poda dane istotne z punktu widzenia jego statusu. Uważamy zatem, że wystarczające z punktu widzenia zabezpieczenia interesu konsumenta (dla którego – ostatecznie – kluczowym parametrem jest cena brutto towaru, a nie jej poszczególne składniki), jest umożliwienie pokazania informacji o kwocie podatku VAT na samym końcu procesu składania zamówienia podlegającego e-commerce VAT.

Reasumując, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców apeluje o aktywne działania na rzecz zapewnienia równych warunków konkurencji między polskimi, a azjatyckimi platformami e-commerce, wnosząc jednocześnie o dalsze prace nad przedmiotowym projektem, uwzględniające przedstawione powyżej szczegółowe uwagi.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – Prezes, Marcin Nowacki - Wiceprezes

ul. Nowy Świat 33, 00-029 Warszawa, email/ biuro@zpp.net.pl, tel/ 22 826 08 31, www.zpp.net.pl